

Leo Trotskij

Strejkernas roll i en revolution¹

2 augusti 1931

Avsikten med detta brev är att framföra några synpunkter med anledning av den häftiga strejkrörelsen i Spanien. I min andra broschyr om den spanska revolutionen² pekade jag på ett av de *möjliga* perspektiven: den revolutionära rörelsen utvecklas häftigt utan ett korrekt ledarskap och kulminerar i en explosion som de kontrarevolutionära krafterna kan utnyttja för att krossa proletariatet. Som jag påpekade i broschyren, betyder inte detta perspektiv att kommunisternas roll består i att hålla tillbaka den revolutionära rörelsen. Jag tvivlar inte på att vi är eniga om detta, men jag skulle vilja analysera frågan mer ingående, eftersom den kan visa sig vara av stor praktisk betydelse.

Först och främst är det nödvändigt att klargöra att detta våldsamma och elementära utbrott av strejker är ett oundvikligt resultat av själva revolutionens karaktär och i viss mening dess grundval. Det spanska proletariatets stora massa vet inte vad organisering betyder. Under diktaturen växte det upp en ny generation av arbetare som saknar politisk erfarenhet. Revolutionen väcker – och i detta ligger dess kraft – de arbetande massornas mest utvecklade, mest underkuvade, mest förtryckta delar. Strejken är den form som deras uppvaknande tar. Genom strejken ger sig olika skikt och grupper av proletariatet till känna, ger tecken till varandra, prövar sin egen och motståndarens styrka. Ett skikt vaknar och påverkar omedelbart ett annat. Allt detta sammantaget gör att den pågående strejkvågen blir fullständigt oundviklig. Minst av allt behöver kommunisterna vara rädd för den, ty den uttrycker revolutionens skapande kraft. Enbart genom dessa strejker, med alla deras misstag, med alla deras ”excesser” och ”överdrifter”, reser sig proletariatet upp, samlar ihop sig som en enhet, börjar känna och uppfatta sig själv som en klass, som en levande historisk kraft. Revolutioner har aldrig utvecklats under en dirigentpinne. Överdrifter, misstag, offer ligger i revolutionens själva natur.

Om det kommunistiska partiet hade sagt till arbetarna: ”Jag är fortfarande för svagt för att leda er, därför måste ni vänta lite, inte pressa på för mycket, inte starta kampen med att strejka, ge mig först en chans att bli starkare”, då skulle partiet ha gjort sig självt till hopplöst åtlöje, de uppvaknande massorna skulle ha klivit över det, och i stället för att stärkas, skulle partiet bara ha försvagats.

Även om ni helt korrekt har förutsett en historisk fara, betyder inte detta att ni kan eliminera den genom att bara argumentera. Faran kan bara röjas ur vägen om ni besitter den nödvändiga styrkan. Men för att vara en sådan kraft måste det kommunistiska partiet helhjärtat delta i den ”elementära” eller semi-elementära strejkrörelse som håller på att utvecklas, inte för att hålla den tillbaka, utan för att lära sig att leda den, och under själva kampens gång vinna auktoritet och styrka.

Det skulle vara ett misstag att tro att den pågående rörelsen framprovocerades av anarko-syndikalisterna. De utsätts själva för ett våldsamt tryck underifrån. Syndikalisternas ledande grupp vill gärna hålla tillbaka rörelsen. Individer som Pestaña förhandlar helt säkert bakom kulisserna med arbetsgivarna och administrationen om hur strejken bäst kan avslutas. I morgon kommer många av dessa herrar visa sig vara arbetarnas bödlar och i likhet med de ryska mensjevikerna kommer de att predika mot ”strejkfebern” samtidigt som de skjuter dem.

¹ Brev till vänsteroppositionens internationella sekretariat den 2 augusti 1931

² Skriften ”Den spanska revolutionen i fara”. Alla artiklar som ingick i denna skrift finns samlade i Trotsky, *The Spanish Revolution*, Pathfinder Press 1973, sid. 63-134

Det råder ingen tvivel om att detta kommer att skärpa motsättningarna i anarko-syndikalisternas led. Ju mer den revolutionära inriktningen fördjupas, kommer den mest revolutionära flygeln att hamna i allt hårdare motsättning till syndiko-reformisterna. Ur denna flygel kommer det oundvikligen att uppstå kuppmaakare, heroiska äventyrare, individuella terrorister osv.

Det tål att upprepas att vi inte får uppmuntra äventyrspolitik av vilket slag de vara månne. Men vi måste se till att det inte blir högerflygeln, den som bekämpar strejkerna, som närmar sig oss, utan syndikalisternas revolutionära vänsterflygel. Det kommer att bli lättare att övervinna alla slags äventyrspolitiska element så snart de revolutionära syndikalisterna övertygas om att kommunisterna är kämpar – inte pratkvagnar.

Det officiella [kommunistiska] partiet beskylls för att föra en äventyrspolitik på strejkområdet. Personligen kan jag inte uttala mig om denna sak, eftersom jag saknar information. Partiets allmänna politik under den föregående perioden får mig emellertid att tro att anklagelsen förmodligen är berättigad. Men just därför finns det en risk att partiet efter att ha bränt sig, plötsligt svänger kraftigt åt höger. Den största olyckan skulle vara om de arbetande massorna skulle dra slutsatsen att kommunisterna, precis som syndikalister av Pestañas typ, helst vill undervisa dem på dogmatiskt vis, ovanifrån och ned, och inte resa sig tillsammans med dem nerifrån och upp.

Sammanfattningsvis: Otvivelaktigt är Juli-dagarnas faror³ fortfarande det värsta scenariot, men den mest omedelbara faran för kommunisterna kan visa sig bli abstrakt argumentering, ”försök att framstå som intelligent”, abstrakt argumentation, som revolutionära arbetare kommer att uppfatta som pessimistiskt kraxande.

Vänsteroppositionen får inte för ett ögonblick glömma att de faror som kommer av revolutionens utveckling inte kan övervinnas med vaksam försiktighet, utan genom djärvhet, djärvhet och åter djärvhet.

Översättning: *Martin Fahlgren*

Till innehållsförteckningen för artikelsamlingen [Trotskij om Spanien](#)

³ Anspelar på julidagarna i Ryssland 1917, som var ett för tidigt försök att kämpa om makten, utan fast ledning, vilket gjorde det möjligt för kontrarevolutionen att gå till motoffensiv.